

Dnro TRAFICOM/554559/03.04.00.00/2022

25.11.2022

HELIKOPTEREILLE TARKOITETTujen LENTOPAikkojen Rakentaminen, Pitäminen, Palvelut ja Varustus, Ilmailumääräys AGA M2-1

1.1 Määräyksen tausta ja säädösperusta

- Ilmailumääräyksissä AGA M2-1, "Helikoptereille tarkoitettujen lentopaikkojen rakentaminen ja pitäminen", 22.6.1998 sekä AGA M2-2 "Helikopterikentän visuaaliset maalaitteet ja pelastustoiminnan järjestäminen", 16.10.1998, on todettu päivitystarpeita kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteeseen 14 (ICAO Annex 14 Vol. II, Heliports) tulleiden muutosten johdosta. Lisäksi aiemmista määräyksistä on luotu yhtenäisempi kokonaisuus ja selkeytetty määritelmiä.
- Komission lentopaikka-asetus (EU) N:o 139/2014 sisältää vaatimukset helikopterilentopaikoille, jotka sijaitsevat asetuksen mukaisen hyväksyntätodistuksen saaneilla lentoasemilla. Kansallinen ilmailumääräys on tarpeellinen, koska asetus ei ota kantaa lentoasemien ulkopuolella sijaitsevien helikopterilentopaikkojen teknisiin vaatimuksiin.
- Ilmailulain (2014/864) 79 §:n mukaan lentopaikan tai muun ilmailua palvelevan alueen rakentamiseen on saatava rakentamislupa. Sama koskee lentopaikan tai muun ilmailua palvelevan alueen muutoksia, joilla saattaa olla vaikutuksia lentoturvallisuuteen tai merkittäviä vaikutuksia maisemakuvaan. Rakentamisluvan myöntää Liikenne- ja viestintävirasto.
- Ilmailulain 84 §:n mukaan lentopaikalla on oltava Liikenne - viestintäviraston myöntämä pitolupa, jossa määrätään lentopaikan pitäjä ja päällikkö sekä se, minkälaiseen liikenteeseen tai muuhun ilmailuun lentopaikkaa saa käyttää.
- Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräyksen ilmailulain (864/2014) 81 §:n nojalla, jonka mukaan virasto antaa lentotoiminnan turvallisuuden ja sujuvuuden edellyttämät, Chicagon yleissopimuksessa tarkoitettuihin standardeihin ja suosituksiin pohjautuvat tarkemmat määräykset rakentamisluvan myöntämisen edellytyksistä. Määräykset voivat koskea mm. ilma-alusten käyttöön tarkoitettujen alueiden mitoitusta ja ominaisuuksia, lentoesterajoituksia ja lentoesteiden merkitsemistä, visuaalisia maalaitteita, lentopaikan pelastustoimintaa sekä muita näihin verrattavia lentoliikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi asetettavia vaatimuksia.
- Tämän määräyksen vastainen toiminta voi olla rangaistavaa liikenneturvallisuuden vaarantamisena tai törkeänä liikenneturvallisuuden vaarantamisena rikoslain 23 luvun 1 tai 2 §:n mukaisesti, siten kuin ilmailulain 175 §:ssä säädetään, tai ilmailurikkomuksena ilmailulain 178 §:n mukaisesti. Ilmailulain 178 §:n 15 kohdan mukaan lentopaikan pitämisestä ilman pitolupaa tai pitoluvan ehtojen rikkomisesta voidaan tuomita sakkoon, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta. Lentopaikan pitäjälle asetettujen velvollisuuksien laiminlyönti voi johtaa myös ilmailulain 146 - 148 §:ssä säädettyihin hallinnollisiin seuraamuksiin, joita ovat huomautus tai varoitus taikka viime kädessä luvan peruutus tai toiminnan kieltäminen.

Dnro TRAFICOM/554559/03.04.00.00/2022

25.11.2022

1.2 Asiaan liittyviä muita määräyksiä ja säädöksiä

- Määräysmuutosten perustana on kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) lentopaikkoja koskeva liite 14 (ICAO Annex 14, Volume II Heliports, Fifth Edition, July 2020).

1.3 Määräyksen tavoite

- Määräyksen tavoitteena on yhtenäistää helikopterilentotoimintaan käytettävien lentopaikkojen vaatimuksenmukaisuutta riippumatta helikopterilentopaikan sijainnista ja käyttäjistä. Yhtenäisempi vaatimustaso parantaa helikopterilentopaikkojen käytettävyyttä lentotoiminnan harjoittajille sekä lisää lentoturvallisuutta.
- Vaikka määräyksen perustana olevat ICAO:n vaatimukset ja suositukset koskevat vain kansainväliseen ilmailuun käytettäviä lentopaikkoja, on tarkoituksenmukaista noudattaa samoja vaatimuksia soveltuvin osin myös muilla lentopaikoilla.
- Lisäksi koska lääkärihelikopteritoiminta katsotaan EU-säätelyssä kaupalliseksi lentotoiminnaksi, siihen käytettävien lentopaikkojen on täytettävä tietyt lentotoiminnallisista säädöksistä johtuvat vaatimukset (mm. esteiden osalta)

1.4 Määräyksen valmistelu

- Määräys on valmisteltu Liikenne- ja viestintävirastossa virkatyönä ICAO Annex 14 Vol II, 5th Edition, July 2020, painoksen pohjalta. Valmistelun aikana rakennettujen helikopterilentopaikkojen suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä on käyty keskusteluja määräykseen tulevista teknisistä vaatimuksista. Määräyksestä laadittiin ensi vaiheessa alustava luonnos, jossa esitetään ICAO Annex 14 Vol II:een pohjautuva tekninen sisältö. Alustavasta luonnoksesta järjestetään lausuntokierros 25.11.2022 - 13.1.2023, ja lausuntoja pyydetään erityisesti määräyksen soveltamisalaan kuuluvien helikopterilentopaikkojen pitäjiltä.

1.5 Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

- Määräyksen teknisiin vaatimuksiin on tehty ICAO Annex 14 Vol. II:n päivityksistä johtuvat muutokset.
- Määräykseen on päivitetty menettely kansallisen lainsäädännön mukaisten helikopterilentopaikkojen pitolupien myöntämiseksi sekä vaatimuksia tietojen toimittamisesta ilmailutiedotuspalveluun. Lisäksi on määritetty lentopaikan pitäjän vastuut ja velvollisuudet sekä lentopaikan päällikön rooli.
- Sammutusjärjestelmät helikopterilentopaikan suojaamiseen on uusi vaatimus. Käytössä oleville helikopterilentopaikoille tulee toteuttaa sammutusjärjestelmä siirtymäajan kuluessa.
- Pelastusohjeistus tulee laatia helikopterilentopaikalle, siinä suunnitellaan varautuminen erilaisiin onnettomuuksiin ja suunnitellaan koordinaatio eri toimijoiden välillä tarvittavan pelastustoiminnan järjestämiseksi. Pelastusohjeisto sisältää myös riskiarvion, jossa määritellään tarvittavat muut pelastustoimintaan tarvittavat työkalut ja suojarusteet pelastustoimintaan osallistuville.

Dnro TRAFICOM/554559/03.04.00.00/2022

25.11.2022

1.6 Määräyksen aikataulu/voimaantulo

- Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan keväällä 2023. Joidenkin teknisten yksityiskohtien osalta harkitaan siirtymäaikojen käyttöönottoa.

1.6.1 Liitteet

Kommenttikooste (*lisätään lausuntokierroksen jälkeen*)